

Sporovi male vrijednosti

Gibraltar

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Postojanje posebnog postupka za sporove male vrijednosti

1.1 Područje primjene postupka, prag

U Gibraltaru je za sporove male vrijednosti nadležan Vrhovni sud u okviru postupka za sporove male vrijednosti (*small claims track*). Primjenjuje se novčani prag od 10 000 GBP ispod kojeg je dostupan postupak za sporove male vrijednosti. Međutim, vrijednost predmeta spora nije jedini čimbenik koji se uzima u obzir. U obzir se uzimaju i vrsta potraživanja te količina i vrsta pripreme potrebne za pravedno odlučivanje u predmetu. U određenim se okolnostima jednostavni predmeti čija je vrijednost veća od 10 000 GBP mogu razmatrati u okviru postupka za sporove male vrijednosti pod uvjetom da tužitelj i tuženik pristanu na to.

Osim što će u obzir uzeti mišljenja tužitelja i tuženika, sudac će pri odlučivanju o tome hoće li predmet razmatrati u postupku za sporove male vrijednosti ili će o njemu odlučivati u okviru redovnog sudskog postupka u obzir uzeti sljedeće čimbenike:

- vrijednost predmeta spora – koja u pravilu ne bi trebala biti veća od 10 000 GBP
- vrstu spora – u pravilu je riječ o potrošačkim sporovima (npr. prodana roba, neispravna roba ili manjkava izrada), sporovima za naknadu štete zbog nesreće, sporovima o vlasništvu robe i sporovima između najmodavaca i najmoprimaca o popravcima, položima, dospjelim najamnima itd., ali ne o posjedovanju.

Sudac će pri odlučivanju o tome treba li predmet razmatrati u postupku za sporove male vrijednosti u obzir uzeti količinu i vrstu pripreme potrebne za pravedno odlučivanje u predmetu. Sudac će imati na umu da bi taj postupak trebao biti dovoljno jednostavan kako bi stranke, ako to žele, mogle upravljati vlastitim predmetom bez pomoći pravnog savjetnika. Na primjer, predmet bi trebao zahtijevati tek minimalnu pripremu za završnu raspravu. Predmeti u sporovima male vrijednosti u pravilu ne uključuju velik broj svjedoka ili složena pravna pitanja.

Ako je potraživani iznos manji od 10 000 GBP, ali je riječ o potraživanju povezanom s osobnom ozljedom ili zapuštenim stambenim prostorom i štetom nastalom zbog zapuštenosti, predmet se neće razmatrati u postupku za sporove male vrijednosti, osim ako svaki od potraživanih iznosa koji se odnose na osobne ozljede, zapuštenost i štetu nije veći od 1000 GBP.

Ako se predmeti u vrijednosti većoj od 10 000 GBP razmatraju u postupku za sporove male vrijednosti, primjenjuju se različita pravila o troškovima. U tom će slučaju stranka koja je dobila spor od stranke koja je izgubila spor moći tražiti naknadu troškova, uključujući troškove angažiranja pravnog savjetnika. Međutim, troškovi koji se nadoknađuju ne mogu biti veći nego što bi bili da se predmet razmatralo u ubrzanom postupku. Više informacija o troškovima dostupno je u nastavku.

1.2 Prijava postupka

Iako se većina predmeta u vrijednosti do 10 000 GBP razmatra u postupku za sporove male vrijednosti, takav odabir postupka nije automatski. Sudac pri odabiru postupka u okviru kojeg će se predmet razmatrati u obzir uzima mišljenja stranaka u sporu. Čak i ako je vrijednost predmeta spora manja od 10 000 GBP, sudac može

odlučiti da se predmet razmatra u okviru redovnog sudskog postupka, a ne postupka za sporove male vrijednosti.

Ako je potraživanje osporeno, tužitelju će se poslati primjerak odgovora tuženika. Stranke će trebati podnijeti i upitnik o dodjeli predmeta (*Allocation Questionnaire*). Informacije koje stranke pruže u upitniku pomoći će sudu da odluči koji je postupak najprikladniji za taj predmet. Ako stranke smatraju da bi se predmet trebao razmatrati u postupku za sporove male vrijednosti, trebale bi to navesti u upitniku. Međutim, iako će se mišljenja tužitelja i tuženika uzeti u obzir, sudac donosi konačnu odluku o postupku u okviru kojeg će se predmet razmatrati.

Kako je prethodno opisano, sudac može odlučiti da predmet čija je vrijednost manja od 10 000 GBP razmatra u redovnom postupku. Ta se odluka donosi na početku postupka.

Ako to smatra prikladnim, sudac ima diskrecijsko pravo prenijeti predmet iz postupka za sporove male vrijednosti na redovni postupak. Ako se predmet razmatra u okviru postupka za sporove male vrijednosti i naknadno se prenese na drugi postupak, pravila koja se odnose na troškove u postupku za sporove male vrijednosti prestat će se primjenjivati nakon prijenosa predmeta. Pravila o troškovima u ubrzanom postupku ili složenom postupku (*multi-track*) primjenjivat će se od datuma prijenosa.

1.3 Obrasci

Postoje posebni obrasci koji se upotrebljavaju u postupku za sporove male vrijednosti i njihova je upotreba obvezna.

Kako bi prijavio potraživanje, tužitelj će morati ispuniti obrazac N1, uz koji se mogu pronaći smjernice za ispunjavanje namijenjene tužitelju i tuženiku. Nakon što tužitelj ispuni obrazac, jedan primjerak trebao bi izraditi za sebe, jedan za sud i po jedan za svakog tuženika. Sud će primjerak poslati svakom od tuženika. Više informacija dostupno je na stranici „Pokretanje sudskog postupka”.

Kako je prethodno navedeno, ako se potraživanje osporava, sud će tužitelju poslati primjerak odgovora tuženika, a objema strankama upitnike o dodjeli predmeta.

Ako sudac odluči predmet razmotriti u postupku za sporove male vrijednosti, sud će strankama poslati obrazac N157 (obavijest o dodjeli predmeta sudu za sporove male vrijednosti) u kojemu se navode informacije o tome kad se održava rasprava i koje korake treba poduzeti pri pripremi za raspravu.

Ako je vrijednost predmeta spora veća od 10 000 GBP, ali su se obje stranke složile da se o predmetu odlučuje u postupku za sporove male vrijednosti, sud šalje obrazac N160 (obavijest o dodjeli predmeta postupku za sporove male vrijednosti (uz pristanak stranaka)). U obavijesti se navode i informacije o tome kad se održava rasprava i koje korake treba poduzeti pri pripremi za raspravu.

Ako sudac odluči da se predmet može razmotriti samo na temelju pisanih dokaza i da nema potrebe za održavanjem rasprave, sud strankama šalje obrazac N159 (obavijest o dodjeli predmeta postupku za sporove male vrijednosti (bez rasprave)). U obavijesti se navodi datum do kojeg tužitelj ili tuženik moraju obavijestiti sud ako se protive donošenju odluke samo na temelju pisanih dokaza. Ako se bilo koja od stranaka protivi, o predmetu će se odlučivati na raspravi. Sudac može izostanak odgovora smatrati pristankom.

Ako se na raspravi presudi protiv stranke, ali nijedna od stranaka nije prisustvovala toj raspravi niti je bila zastupana na njoj, za traženje ukidanja presude upotrebljava se obrazac N244 (obavijest o prijedlogu).

1.4 Pomoć

Postupak za sporove male vrijednosti osmišljen je kao postupak dovoljno jednostavan da ga osobe koje se same zastupaju (*litigants-in-person*) mogu lako razumjeti. Ako se tužitelj ili tuženik sâm zastupa, sudac će to uzeti u obzir i voditi postupak na način kojim se strankama koje se same zastupaju omogućuje da razumiju tijek postupka i što se u postupku od njih zahtijeva.

Ako tužitelj ili tuženik odluči da neće angažirati odvjetnika, raspravi može prisustvovati u pratnji osobe koja može govoriti u njegovo ime. Ta se osoba naziva „zastupnik laik” (*lay representative*) i može biti bilo koja osoba koju stranka u sporu odabere, kao što je bračni drug, srodnik, prijatelj ili savjetnik (*advice worker*). Ako je moguće, zastupnik laik ne bi trebao biti svjedok. Zastupnik laik ne može prisustvovati sudskoj raspravi ako nije u pratnji

osobe koju zastupa, osim ako je stranka u sporu dobila dopuštenje suda kojim se zastupniku laiku omogućuje da zastupa stranku u sporu u njezinoj odsutnosti.

Savjetodavne agencije mogu imati poteškoća s upućivanjem zaposlenika da na raspravama djeluju u svojstvu zastupnika laika te se stoga stranci preporučuje da se što prije obrati agenciji ako joj je potrebna pomoć. Savjetodavne agencije obavijestit će stranke o tome mogu li pružiti pomoć. Moguće je da će neki zastupnici laici htjeti da im se plati naknada za rad, a stranka u sporu mora se pobrinuti da zna točan iznos koji će se morati platiti. Sudac može zastupniku laiku koji se neprimjereno ponaša reći da napusti raspravu.

Stranka u sporu bit će odgovorna za plaćanje naknade za rad zastupnika laika kojeg imenuje, čak i ako dobije spor. Stoga bi trebala razmisliti o vrijednosti predmeta uzimajući u obzir takav trošak. Osim toga, moguće je da zastupnik laik koji naplaćuje pružanje pomoći ne bude član strukovne organizacije, i ako stranka u sporu nije zadovoljna njegovom pomoći, ne postoji regulatorno tijelo ili organizacija kojoj se može žaliti.

Strankama s invaliditetom dostupna je dodatna pomoć. Stranka u sporu s invaliditetom koji otežava dolazak na sud ili komunikaciju trebala bi se obratiti predmetnom sudu koji će joj možda moći pružiti dodatnu pomoć.

1.5 Pravila koja se odnose na izvođenje dokaza

Postupak za sporove male vrijednosti mnogo je neformalniji te se na njega ne primjenjuju stroga pravila o izvođenju dokaza. Taj postupak uključuje jednostavnije predmete manje vrijednosti. U skladu s tim, sud može raspravu voditi na bilo koji način koji smatra pravednim. Sud nije obvezan izvoditi dokaze pod prisegom, a sudac može odlučiti da se postupak unakrsnog ispitivanja ograniči ako to smatra primjerenim. Međutim, sudac je obvezan obrazložiti svoju odluku o ograničavanju postupka unakrsnog ispitivanja. Sudac može odlučiti da postavlja pitanja bilo kojem od svjedoka prije nego što dopusti bilo kojoj drugoj osobi da to učini.

1.6 Pisani postupak

Ako sudac smatra da se predmet može razmotriti bez održavanja rasprave, samo na temelju pisanih dokaza, sud će stranke u sporu uputiti na upotrebu obrasca N159 (vidjeti prethodni tekst). U obavijesti će se navesti datum do kojeg tužitelj ili tuženik moraju obavijestiti sud ako se protive donošenju odluke samo na temelju pisanih dokaza. Ako se bilo koja od stranaka protivi, o predmetu će se odlučivati na raspravi. Sudac može izostanak odgovora smatrati pristankom. Ako se nijedna stranka ne protivi odluci suca da se ne održi rasprava, predmet se može razmatrati u cijelosti u okviru pisanog postupka.

1.7 Sadržaj presude

Sudske presude u Gibraltaru obično sadržavaju samo odluku suca i bilo koji nalog koji se izdaje stranci. Međutim, sudac je obvezan zabilježiti glavne razloge donošenja te presude, osim ako se presuda izriče usmeno te je sud tonski snima. Sudac svoje razloge može iznijeti što kraće i jednostavnije, ovisno o prirodi predmeta. U pravilu će to učiniti usmeno na raspravi, ali razloge može iznijeti i kasnije u pisanom obliku ili na za to predviđenoj raspravi. Ako sudac donese odluku o predmetu bez održavanja rasprave, obvezan je zabilježiti obrazloženje svoje odluke, a sud će svakoj stranci poslati primjerak tog obrazloženja.

1.8 Povrat troškova

Na povrat troškova primjenjuju se ograničenja. Stranka koja dobije spor trenutno može zatražiti povrat sljedećih troškova:

- sudskih pristojbi koje je platila
- iznosa od najviše 260 GBP za pravno savjetovanje ako je predmet uključivao zahtjev za izdavanje naloga kojim se nekomu nalaže da prestane nešto činiti (*injunction*) ili naloga za izvršenje određene činidbe (naloga kojim se nekomu nalaže da nešto učini, na primjer najmodavcu da izvede popravke); ne mogu se nadoknaditi drugi sudski troškovi osim u okviru tih kategorija
- iznosa od najviše 90 GBP po danu za stranku koja dobije spor i svakog njezinog svjedoka kao naknade za izgublenu zaradu zbog prisustvovanja raspravi
- opravdanih troškova za namirenje dodatnih putnih troškova i troškova za noćenje koje snosi stranka ili svjedoci
- ako je sudac stranci dao dopuštenje za angažiranje vještaka i ta stranka kasnije dobije spor, sudac može

stranci koja je izgubila spor reći da plati određeni dio troškova vještačenja; međutim, sudac ne može dopustiti plaćanje više od 200 GBP po vještaku; to možda neće pokriti puni iznos troškova vještačenja, posebno ako vještak sastavlja izvješće i prisustvuje sudskoj raspravi

- sudac može stranci koja se ponašala nerazumno naložiti plaćanje dodatnih troškova
- ako financijska vrijednost spora prelazi granicu za postupke za sporove male vrijednosti, ali je sudac predmet dodijelio postupku za sporove male vrijednosti, troškovi će se procijeniti u skladu s tim postupkom, osim ako se stranke slože da bi se trebale primjenjivati odredbe o troškovima u ubrzanim postupcima.

1.9 Mogućnost žalbe

Ako stranka koja izgubi spor želi podnijeti žalbu na odluku suca, za to će trebati dopuštenje. Ako ta stranka / stranka u sporu prisustvuje raspravi na kojoj se donijela odluka, dopuštenje suca može zatražiti na kraju rasprave.

Stranka u sporu koja želi podnijeti žalbu mora za to imati opravdanu osnovu (ili razloge). Ne može se protiviti odluci suca jer jednostavno smatra da je donesena pogrešna odluka.

Ako stranka u sporu želi podnijeti žalbu, mora brzo djelovati. Razdoblje u kojem stranka u sporu mora podnijeti svoju žalbu je ograničeno.

Ako stranka koja je izgubila spor nije prisustvovala raspravi niti je bila zastupana na njoj, ona može zatražiti da se ukine presuda donesena na toj raspravi i predmet ponovno razmotri.

Stranka mora podnijeti prijedlog najkasnije 14 dana nakon donošenja presude. Kako bi podnijela prijedlog, stranka bi od suda trebala zatražiti obrazac N244 (obavijest o prijedlogu).

Sud će strankama reći kad moraju doći na sud kako bi prisustvovala raspravi o prijedlogu koja se održava pred sucem.

Sudac će odobriti prijedlog za ukidanje presude samo:

ako je stranka u sporu / stranka imala opravdani razlog da

- ne prisustvuje raspravi ili ne bude zastupana na njoj ili
- ne dostavi sudu pisanu obavijest,

a stranka ima razumne izgleda da dobije spor na ponovnoj raspravi.

Ako je prijedlog stranke odobren i presuda se ukine, sud će zakazati novu raspravu o predmetu. U jednostavnom sporu sudac može odlučiti o predmetu odmah nakon održavanja rasprave o prijedlogu.

■ Posljednji put ažurirano: 01/12/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.